

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 111

van **MANUELA VAN WERDE**

datum: 15 december 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Rubenshuis Antwerpen - Bezoekerscentrum

De stad Antwerpen tekende in op de Open Oproep van de nieuwe Vlaams bouwmeester om een vernieuwende visie te laten ontwikkelen op het onthaal, het belevingsparcours en de werking van de iconische Rubenssite aan De Wapper. Aanleiding tot de opdracht zijn enerzijds knelpunten als het niet langer functioneel voldoen van het huidige ticketpaviljoen en de versnipperde toegang tot de site en anderzijds de nood aan optimalisatie van bezoekersfaciliteiten en ondersteunende functies.

Volgens de projectoproep is het de bedoeling om een nieuw bezoekerscentrum te realiseren in de brede en verruimde zin van het woord. Het bezoekerscentrum moet functioneren als dé centrale hub waar al het Rubens-gerelateerd erfgoed samenkomt en van waaruit alle verwante verhaallijnen in Antwerpen kunnen geëxploreerd worden. Bezoekers worden er voor een directe ervaring doorverwezen naar het Rubenshuis, voor meer kennisvergaring naar het Rubenianum of voor een verdere ontdekkingstocht naar de monumentale kerken met hun kunsthistorische schatten en naar andere relevante musea en erfgoedplekken.

De omschrijving van de opdracht laat op het eerste zicht enige flexibiliteit mogelijk over de manier waarop en waar dit nieuwe bezoekerscentrum en onthaalpaviljoen zal ingeplant worden. Gaat het om een nieuwbouwwolume? Wordt er gekeken binnen de bestaande beschermde gebouwen? Zijn er mogelijke invulplaatsen in de aanpalende panden? Ik denk bv. aan de Rubenstaverne aan de Wapper 17, die reeds verbonden is met de site en ook al sanitair ter beschikking stelt van bezoekers van het Rubenshuis.

In elk geval zal rekening moeten gehouden worden met het beschermd statuut van het Rubenshuis en -palazzo met portiek en tuinpaviljoen, het Kolveniershof en de gereconstrueerde 17de-eeuwse stadstuin.

1. Op welke manier kan men de duidelijke nood aan uitbreiding en reorganisatie verzoenen met de erfgoedelementen van de site, in het bijzonder het karakter van de gebouwen en de stadstuin? Behoort een nieuwbouwwolume binnen de perimeter van de bescherming tot de mogelijkheden?
2. Welke randvoorwaarden vanuit de bescherming spelen een rol bij de invulling van het project?
3. Op welke wijze is het Agentschap Onroerend Erfgoed betrokken bij het project en de Open Oproep?

4. Kan een integratie van de Rubens-taverne en het beschermde Rubenshuis een meerwaarde betekenen voor de uitstraling van de Rubenssite? Is hieromtrent reeds onderzoek gevoerd of overleg gepleegd met de eigenaars?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 111 van 15 december 2016

van **MANUELA VAN WERDE**

1. Uw vraag verwoordt de intrinsieke opdracht van de Open Oproep: het is aan de kandidaat-ontwerpers om te onderzoeken of het programma van eisen kan ingepast worden in de bestaande waardevolle erfgoedcontext. Ze dienen op overtuigende wijze aan te tonen of er mogelijkheden zijn die een meerwaarde betekenen voor de beschermde erfgoedwaarden van de site die uiteraard dienen in stand gehouden te worden.
2. De decretale waarden die aan de basis liggen van de bescherming bepalen mee de randvoorwaarden vanuit erfgoeddoogpunt. Het Rubenshuis werd beschermd als monument omwille van de artistieke waarde, in casu kunstwaarde, de historische waarde en de historische waarde in casu oudheidkundige waarde; het Kolveniershof gelegen Kolveniersstraat 16 werd beschermd als monument omwille van de historische en de artistieke waarde. De stad Antwerpen gaf de opdracht voor het uitvoeren van een bouwhistorisch onderzoek met waardenstelling. De waardenstelling uit deze studie geldt volgens de projectdefinitie als randvoorwaarde voor de globale visie en schetsontwerp van de ontwerper. Het agentschap Onroerend Erfgoed ontving nog geen resultaten van dit onderzoek.
3. Het agentschap Onroerend Erfgoed is als adviserend lid vertegenwoordigd in de jury van deze Open Oproep.
4. Het is niet uitgesloten dat een integratie van de Rubenstaverne een meerwaarde kan betekenen voor de Rubenssite, maar dit gebouw is niet opgenomen in het projectgebied van de Open Oproep. Het agentschap Onroerend Erfgoed is niet op de hoogte van enig overleg tussen de eigenaar van dit pand en de stad Antwerpen.